श्री.जयदिप डाकरे सर   श्री.प्रविण डाकरे सर

माझा अभ्यास

Study From Home

गुरुमाऊली
एक शैक्षणिक व्यासपीठ

Subscribe   इयत्ता – सहावी   (30 जून)   विषय – मराठी   Subscribe

शाळापूर्व तयारी – उपचारात्मक ब्रीज कोर्स (15 ते 30 जून)

मागील इयत्तेच्या अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित अभ्यासक्रम समाविष्ट

उद्यापासून माझा अभ्यास एका वेगळ्या रूपात

टेस्ट सोडवा

आपण समजून घेऊया.

काळ

- खालील वाक्ये वाचा.

(१) इरफान वेगाने धावतो.

(२) इरफान वेगाने धावला.

(३) इरफान वेगाने धावेल.

पहिल्या वाक्यात इरफान धावतो, म्हणजे क्रिया आता घडत आहे; म्हणून हे वाक्य वर्तमानकाळातील आहे.

दुसऱ्या वाक्यात इरफानची धावण्याची क्रिया होऊन गेली आहे, म्हणजे क्रिया पूर्वी घडली आहे; म्हणून हे वाक्य भूतकाळातील आहे.

तिसऱ्या वाक्यात इरफान धावणार आहे, म्हणजे अजून धावण्याची क्रिया झालेली नाही. क्रिया पुढे घडणार आहे, म्हणून हे वाक्य भविष्यकाळातील आहे.

क्रियापदाच्या रूपावरून वाक्यातील काळ ओळखता येतो. वाक्यातील क्रियापद काळानुरूप वापरलेले असते. वर्तमाकाळ, भूतकाळ व भविष्यकाळ हे काळाचे मुख्य तीन प्रकार आहेत.

वर्तमानकाळ

- खालील परिच्छेद वाचा.

रोज सकाळी हत्तीचा कळप नदीवर येतो. काही हत्ती थोडा वेळ नदीकिनाऱ्यावर फिरतात. किनाऱ्यावरच्या मातीत, वाळूत खेळतात; तर काही हत्ती नदीच्या पाण्यात जातात. सोंडेत पाणी भरून एकमेकांच्या अंगावर उडवतात. हत्ती बराचसा वेळ नदीवर घालवतात. नंतर जंगलाच्या दिशेने चालू लागतात.

अधोरेखित केलेले शब्द वाक्यातील क्रियापदे आहेत. या क्रियापदांनी हत्ती रोज सकाळी काय करतात, कोठे जातात, तेथे काय करतात हे आपल्याला समजते. क्रियापदांवरून क्रिया नेहमी होते, आताही होते हे जाणवते. ज्या क्रिया सातत्याने केल्या जातात, त्यांची क्रियापदे वर्तमानकाळी असतात. तसेच जी सत्ये बदलत नाहीत ती दर्शवतानाही वर्तमानकाळी क्रियापदे योजतात.

उदा., (१) सूर्य पूर्व दिशेला उगवतो.

(२) सूर्य पश्चिमेला मावळतो.

सराव कर.

घडणी (Nets)

पुठ्ठ्याच्या एका खोक्याच्या काही कडा कापून ते सपाट करून ठेवल्यास खोक्याची घडण मिळते, हे आपण मागील इयत्तेत पाहिले आहे.

त्रिमितीय आकाराच्या वस्तूचा द्विमितीय आराखडा म्हणजे त्या वस्तूची घडण होय.

(1) खाली दिलेल्या पुठ्ठ्याच्या आराखड्यातील रेषांवर घड्या घालून आपल्याला त्रिमितीय आकाराची वस्तू (खोके) मिळते. या आकारात सर्व पृष्ठे आयताकार असतात.

अशा आकाराच्या वस्तूला इष्टिकाचिती म्हणतात. (इष्टिका म्हणजे वीट.)

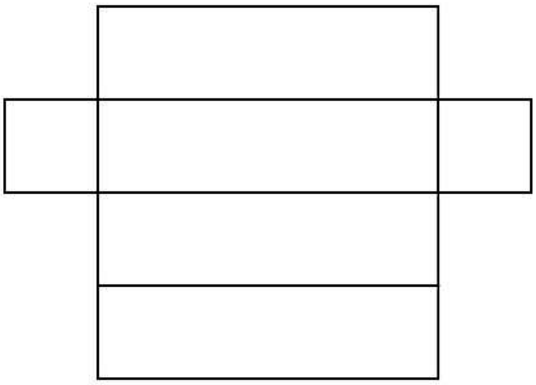

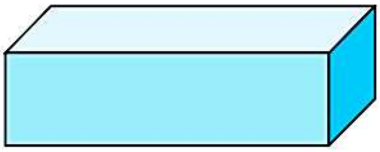

(2) कागदी पुठ्ठ्याची एक वेगळी घडण खालील आकृतीत दाखवली आहे. या घडणीमधील रेघांवर घड्या घालून कडा एकमेकांना जुळवल्यास आपणांस त्रिमिती आकाराचे खोके तयार झालेले दिसून येईल. या आकारातील सर्व पृष्ठे चौरसाकार आहेत.

वस्तूच्या अशा आकाराला 'घन' म्हणतात.

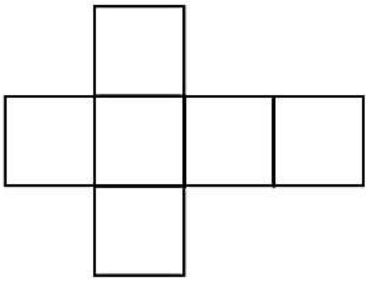

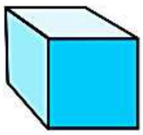

उपक्रम : पोस्टकार्डसारखा जाड कागद घेऊन खाली दिल्याप्रमाणे घडणी कागदावर काढून घ्या. ते आकार कापून घ्या व त्यावरून कोणत्या आकाराची खोकी तयार होतात, ते पाहा.

(1)

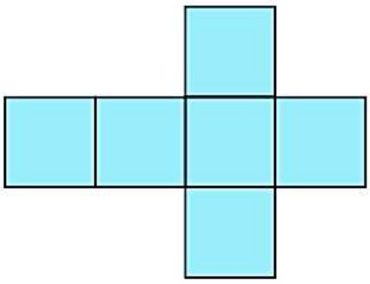

(2)

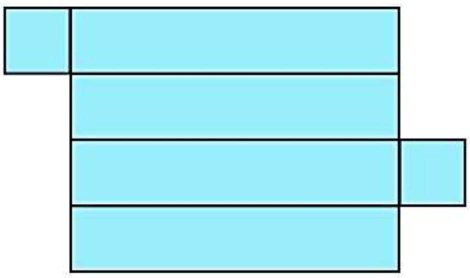

Practice.

Nets

Last year we saw that cutting some edges of a box and laying it out flat gives us the net from which it was made.

The two dimensional shape from which a three dimensional object can be made by folding is called the 'net' of that object.

(1) By folding the cardboard shown below, along the lines shown in it, we get a three dimensional object (box). In this shape, all surfaces are square.

An object of this shape is called a cube.

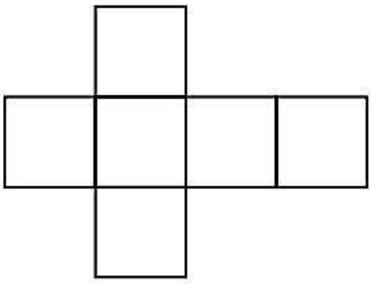

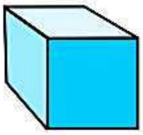

(2) The net of another cardboard box is shown in the figure below. By folding along the lines in this net and joining the edges to each other, we can see that a three dimensional box is formed. The surfaces of this box are rectangular in shape.

An object of this shape is called a cuboid.

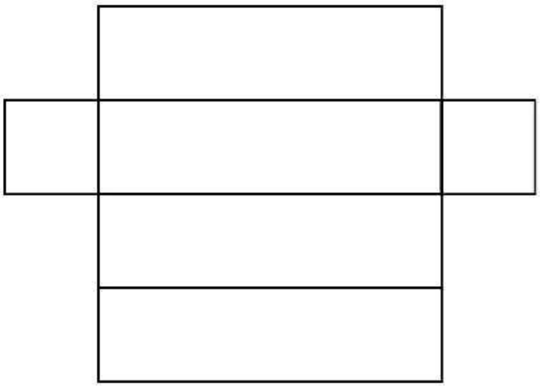

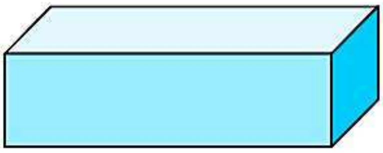

Activity : Draw the nets shown below on card sheet. Cut out the shapes and find out the shapes of the boxes they form.

(1)

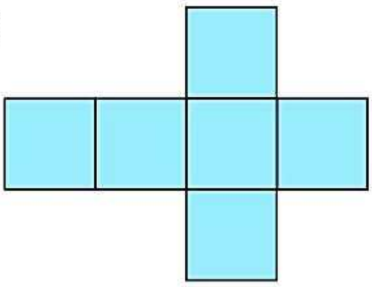

(2)

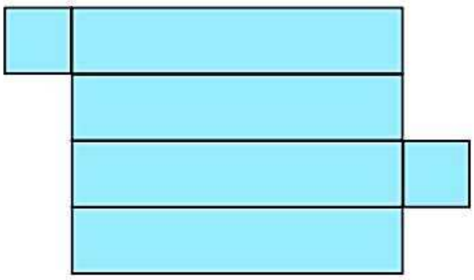

2. Find the meaning of the following words from a dictionary. — खालील शब्दांचे अर्थ शब्दकोशात शोधा. —

- stain
- slave
- laboratory
- demand
- museum

टेस्ट सोडवा

3. List the following from the passage. — उताऱ्यातून खालील गोष्टींची यादी करा. W

- food items
- everyday things
- words related with studies

4. Rearrange the following events in the proper order. Use the points to make a chart of the life-sketch of George Washington Carver. — खालील घटना योग्य त्या क्रमाने लावा. हे मुद्दे वापरून जॉर्ज वॉशिंग्टन कार्व्हर यांच्या जीवनपटाचा तक्ता तयार करा. W6

1. Went to teach at the Tuskegee Institute in Alabama ☐
2. Lost his parents ☐
3. Was born in 1861 ☐
4. Loved plants as a child ☐
5. People called him 'plant doctor' ☐
6. Went from place to place to find a college ☐
7. Died in 1943 ☐
8. Helped farmers in Alabama to make their soil rich ☐
9. Found many uses for peanuts and sweet potato ☐

5. Write a note on Carver in your mother tongue. — कार्व्हर यांच्यावर तुमच्या मातृभाषेत एक टिपण लिहा. P8

Question Bank

1. Look around, think and frame at least 25 questions. — आपल्या आसपास पहा, विचार करा आणि किमान २५ प्रश्न बनवा. P7

- How does/do .... ?
- Who .... ?
- What do/does .... ?
- Why do/does/did .... ?
- When do/does .... ?
- Where do/does .... ?

2. Form groups of five. Compare your questions, and keep adding to your list till each one has a set of 25 **different** questions. You may make use of the beginnings given above.

Your group will have a 'Question Bank' of 125 questions.

पाच-पाच जणांचे गट करा. एकमेकांचे प्रश्न वाचून, प्रत्येकाकडे २५ **वेगळ्या** प्रश्नांची यादी तयार होईपर्यंत त्यात भर घालत रहा. प्रश्न तयार करताना वर दिलेल्या (प्रश्नाच्या सुरुवातीला येणाऱ्या) शब्दांचा/शब्दगटांचा उपयोग करता येईल.

तुमच्या गटाची १२५ प्रश्नांची प्रश्नपेढी तयार होईल.

सांगा पाहू !

(१) तुमचे मित्र/मैत्रिणी खेळताना पडतात आणि त्यांना लागते, तेव्हा 'त्यांच्याजवळ जाऊ नका, तुम्हालाही लागेल' असे कोणी सांगते का?

(२) आईचे डोके दुखत आहे. तिच्याजवळ गेलात तर तुमचेही डोके दुखू लागते, असे होते का?

टेस्ट सोडवा

(३) आजारी व्यक्तीच्या जवळ जाऊ नका, त्यांनी वापरलेल्या भांड्यातून जेवू नका किंवा पाणी पिऊ नका, त्यांचे रुमाल, टॉवेल, कपडे वापरू नका, असे केव्हा सांगितले जाते?

संसर्गजन्य रोग

आईचा हात भाजून तिला झालेली जखम किंवा आजोबांची पाठदुखी दुसऱ्यांना होत नाही, परंतु फ्ल्यू, पडसे, नायटा, खरूज, कांजिण्या, गोवर अशा काही आजारांच्या बाबतीत रोग्यांपासून दूर राहण्याची काळजी घ्यावी लागते. या रोगांची एकाची दुसऱ्याला लागण होऊ शकते. अशा रोगांना संसर्गजन्य रोग म्हणतात.

असे रोग कशामुळे होतात?

हे रोग सूक्ष्मजीवांमुळे होतात. अशा रोगाला कारणीभूत ठरणाऱ्या सूक्ष्मजीवांना रोगजंतू म्हणतात. प्रत्येक रोगास एक विशिष्ट रोगजंतू कारणीभूत ठरतो. शरीरात एखाद्या रोगाच्या जंतूंना प्रवेश मिळाला आणि ते शरीरात वाढू लागले, की रोग होतो.

एखाद्याला झालेला रोग दुसऱ्याला कसा होतो?

एखाद्याला पडसे झाले असेल तर त्याचे रोगजंतू त्या व्यक्तीच्या शिंक व खोकण्यातून हवेत मिसळतात. ते रोगजंतू दुसऱ्यांच्या शरीरात गेले, की त्यांच्यापैकी अनेकांना पडसे होऊ शकते. याला रोगप्रसार म्हणतात. टायफॉइडग्रस्त व्यक्तीकडून टायफॉइडचे (विषमज्वराचे) रोगजंतू निरोगी व्यक्तीच्या शरीरात गेल्याने टायफॉइडचा प्रसार होऊ शकतो.

रोगप्रसार

रोगाचा प्रसार कोणकोणत्या पद्धतीने होतो?

हवेमार्फत रोगप्रसार

फ्ल्यूसारख्या रोगाचे जंतू रोग्याच्या थुंकीत असतात. रोग्याने थुंकल्याने, खोकल्याने किंवा शिंकल्याने ते हवेत पसरतात. आसपासच्या लोकांच्या शरीरात हे जंतू श्वासावाटे शिरतात.

उघड्यावर थुंकू नका, खोकू नका.

हवेवाटे छातीच्या व घशाच्या रोगांचा प्रसार होतो. उदाहरणार्थ, क्षय, स्वाईन फ्ल्यू इत्यादी. म्हणूनच खोकताना किंवा शिंकताना तोंडावर, नाकावर रुमाल धरायला सांगितले जाते.

● **समझो और बताओ :** टेस्ट सोडवा

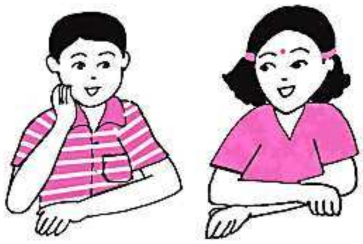

१७. निरीक्षण

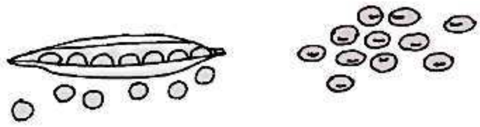

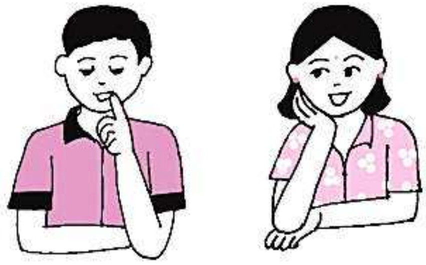

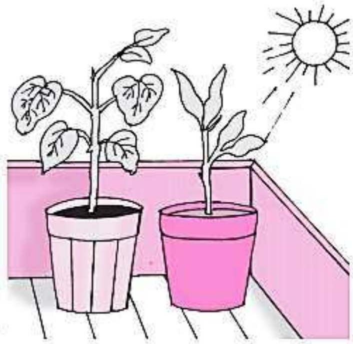

१. किसी एक प्रकार के दो बीज जैसे चना/मूँग/मटर/जौ आदि लो ।

२. उन्हें दो अलग-अलग गमलों में बोओ ।

३. प्रत्येक दिन दोनों गमलों में थोड़ा-थोड़ा पानी छिड़को ।

४. तुम देखोगे कि दो-तीन दिन बाद दोनों गमलों में अंकुर उग आए हैं ।

५. अंकुरों को बढ़ने के लिए थोड़ा समय दो । तीन-चार दिन में वे पौधों में बदल जाएँगे ।

६. पहले गमले को छत, आँगन या ऐसे स्थान पर रखो जहाँ पौधों को सीधे धूप लग सके ।

७. दूसरे गमले को कमरे में ऐसे स्थान पर रखो जहाँ धूप न आती हो ।

८. पाँच दिन बाद दोनों पौधों का निरीक्षण करो ।

९. तुम देखोगे कि धूप में रखे पौधे के पत्ते हरे हैं । वे अधिक स्वस्थ हैं ।

१०. छाया में रखे पौधों के पत्ते मुरझाए हैं और कुछ-कुछ पीले पड़ गए हैं ।

११. ऐसा क्यों हुआ, सोचो और आपस में चर्चा करो ।

१२. अपना निष्कर्ष शिक्षक को बताओ ।

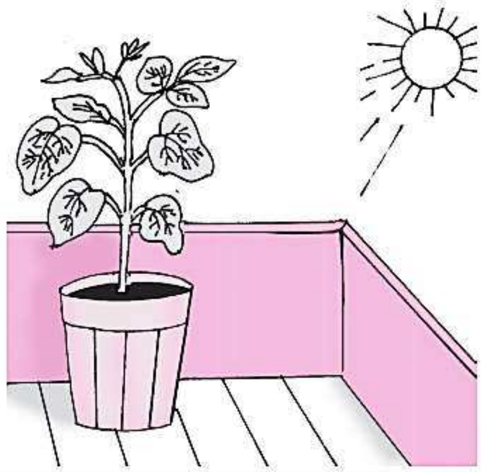

पढ़ो, सोचो और लिखो :

१. धूप में रखा पौधा हरा क्यों है ?

२. कमरे में रखा पौधा क्यों मुरझा गया ?

माझा ऑनलाईन अभ्यास

स्वयंमूल्यमापन चाचणी पहा खालील लिंकवर..

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

माझा ऑनलाईन अभ्यास – प्रत्येक घटकाच्या टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरून

सहावी मराठी	सहावी गणित	सेमी गणित	सहावी इंग्रजी	सहावी इतिहास
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

सहावी भूगोल	सहावी विज्ञान	सेमी विज्ञान	सहावी हिंदी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

दररोजच्या माझा अभ्यास pdf तुम्हाला खालील लिंकवर मिळतील.

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

इतर इयत्तांच्या ऑनलाईन टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरून...

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

निर्मिती - श्री.प्रविण डाकरे, श्री.जयदिप डाकरे वेब स्त्रोत-‘ई-बालभारती’ सौजन्य- जिल्हा परिषद कोल्हापूर

https://www.gurumauli.in